

Medlemstidning nr 1 2009

Pris lösnummer 40 kr

Några fiskar visar upp sig i dammen i Stuvsta.

Foto: Roland Olsson

I detta nummer: bl.a.

Koidammen är Therese och Christians gemensamma passion

Beadfilteranläggning för trädgårdsdamm

Vattenkvalité – Vad betyder de olika termerna

Nästan hela vägen till Niigata på en dag, och tillbaka igen!

- Kort om vår inre inrikes resa

- Nu till utrikesresan vintern 2009

Dammbesök i Norrtälje den 30 augusti 2008

Innehåll

Sidan

3	Vattenkvalité - Vad betyder de olika termerna
4	Dammen är Therese och Christians gemensamma passion
6	Beadfilteranläggning för trädgårdsdamm
11	Dammästaren Kristianstad
12	Dammbesök hos Marie-Louise och Roland
14	Nästan hela vägen till Niigata på en dag, och tillbaka igen! - Kort om vår inre inrikes resa
15	- Utrikesresan vintern 2009
17	Dammbesök 2009
18	Dammbesök Norrtälje
20	Koi Huddinge

Koi Club Sweden, Stationsvägen 26, 141 40 Huddinge

Organisationsnummer: 802405-4093

PlusGiro: 123 25 62-7

Hemsida: www.koiclubsweden.se

E-post: info@koiclubsweden.se

Styrelse:

Ordinarie ledamöter

Roland Olsson, Ordförande, Ulf Lundquist, Vice ordförande

Peo Sjöberg, Sekreterare, Richard Mauritzon, Kassör,

Henrik Mannerstråle, Britt-Marie Wallinder, Thomas Öhnfeldt

Suppleanter

Lars Lundin, Jan-Erik Meir.

Vattenkvalité – Vad betyder de olika termerna

Text och foto: Roland Olsson (Fakta är hämtade från Aqua Interiör)

Det bästa sättet att försäkra sig om att fiskarna förblir friska och växer som de ska är att hålla en bra vattenkvalité. Det bästa sättet att klara detta är att regelbundet testa vattnet avseende de olika parametrar som påverkar fiskarna. Med hjälp av teststickor, som finns hos leverantörer av dammtillbehör, kan man hålla bra koll på vatten- kvalitén.

Såväl amoniak som nitrit i för höga koncentrationer är dödligt giftiga för Koi. Vattnet kan se bra ut, men ändå dödligt giftigt

Vattnets surhet eller pH

pH mäts på en skala 0 – 14. Ett värde på 7 är neutralt. Om pH är lägre än 7 så är vattnet surt. Om PH är högre än 7 så är vattnet alkaliskt. PH i dammar svänger normalt under dag och natt. Dessa förändringar orsakas av förändringar i koldioxid koncentrationen (CO₂) på grund av växternas tillväxt. Under dagen och speciellt under soliga dagar stiger PH-värdet för att sedan sjunka under natten. I Koidammar bör PH ligga inom intervallet 6,5 – 8,5. En justering av PH bör alltid göras gradvis. En för snabb förändring av PH-värdet kan stressa fiskarna och i värsta fall orsaka att latent sjukdomar bryter ut. PH-värdet kan sänkas med torvprodukter, mjukt vatten eller särskilda PH-reducerare.

För att höja PH kan man tillsätta hårt vatten eller KH-höjare.

Vattnets totala hårdhet eller GH

GH är summan av alla substanser lösta i vattnet och bestämmer vattnets hårdhet eller mjukhet. Dessa substanser är kalcium- och magnesiumsalter som sulfater, karbonater, klorider etc. När man säger att fiskar föredrar hårt eller mjukt vatten är det GH som åsyftas. GH påverkar cellmembraner, njurfunktion, tillväxt, transport av nödvändiga salter, upptagning av mineraler och spårämnen, osmotiskt tryck etc. GH bör ligga på 7 – 14.

Karbonathårdhet (buffertkapaciteten) eller KH

KH bidrar till vattnets totalhårdhet och styrs av salter av karbonat och bikarbonat. KH påverkar genom förmågan att binda syror i vattnet, vattnets buffertkapacitet. KH har en direkt påverkan på surheten (pH) och på koldioxidkoncentrationen (CO₂) som även är viktig för växter. I Koidammar bör KH ligga på 6-12

Nitrit NO₂.

Nitrit produceras när mikroorganismer bryter ned restprodukter från fisk, matrester m.m.

Nitrit är giftigt för Koi. Andra sorters bakterier kan omvandla nitrit (NO₂) till det mycket mindre skadliga nitraten NO₃,

En hög NO₂ halt betyder att bakteriekulturerna i filtret inte fungerar särskilt bra. Nitrit är mindre skadligt i hårdare vatten. (Höga GH och KH värden). Nitrit skall ligga under 0,3 gram/liter. Om nitrithalten är för hög ska vattenbyte göras snarast.

Nitrat NO₃

Efter att filtren omvandlat nitriten till slutprodukten nitrat NO₃ kan den utnyttjas av växter. Nitrat är inom vissa gränser inte skadligt för fiskar. Nitrat är en utmärkt näring för landväxter. Vattenväxter använder nitrat endast i små mängder, men alger frodas av det. För fiskar är nivåer mellan 50 – 100 gram/liter ofarliga. För att undvika kraftig alg tillväxt bör nivåerna ligga under 25 gram/liter. Botemedlet mot för höga nitratnivåer är vattenbyte. Byt 20-30% av vattnet.

Amoniak

Amoniak är mycket giftigt för Koi och påverkar bl.a. gälarna. Om fiskarna är uppe vid ytan och snappar luft kan det vara ett tecken på att amoniakhalten är för hög. Amoniak finns i två former, giftig amoniak NH₃ och icke giftig NH₄⁺.

Amoniak är giftigare vid hög temperatur och högt pH-värde än vid låg temperatur och lågt pH-värde. Halten av giftig amoniak bör inte överstiga 0,05 gram/liter. Om halten av amoniak är för hög så måste ett delvattenbyte göras. Kolla samtidigt att filtret inte är i behov av rengöring.

Kristallklart vatten hos familjen Brofalk

FAKTA KOIKARPAR

- Finns i otaliga varianter: till exempel i olika färger, med olika tecken, med eller utan fjäll.
- Kommer ursprungligen från Japan.
- I Europa och Asien är det populärt att samla och ställa ut koikarparna.
- De kan bli upp till 100 år gamla.
- De kostar från cirka 300 kronor och uppåt.
- Koikarpar trivs i dammar och akvarium, är en kallvattensfisk.

Therese Fällborg och Christian Haltiner i Vansbro är nöjda med sitt dammbygge som invigdes i somras. Koikarparna och deras kompisar i dammen bjuder på färgprakt och avkoppling.

I Therese och Christians damm har alla fiskar namn och är lätta att känna igen eftersom de är så olika i färg och form. Snövit är helvit och simmar kapp med guldfärgade Goldfinger.

Koidammen

är Therese och Christians gemensamma passion

– De är som frimärken, man samlar dem, säger Therese Fällborg och Christian Haltiner. Deras samlarpassion är koikarpar, en från början japansk fisksort som finns i otaliga varianter. I deras damm i trädgården simmar fiskarna omkring under sommarsäsongen.

----- Text och foto: Åsa Larsson för Falu Kuriren -----

DET PORLAR ROFYLLT från den stora dammen i trädgården hos Therese Fällborg och Christian Haltiner i Vansbro.

I somras invigde de den nya dammen, som blev ett riktigt lyft för hela tomten.

Vi har sovrumsfönstret alldeles ovanför och vi sover så gott av ljuden från dammen, säger Christian.

Den nya dammen är en utbyggnad av en äldre damm som fanns i trädgården när paret köpte huset för några år sedan. Med ny reningsanläggning och gräskarpar klarar de att underhålla den nya dammen relativt enkelt.

Visst är det mycket jobb med att sköta fiskarna och visst kostar det en hel del att hålla anläggningen och fiskarna i trim. Men det är det värt, tycker Therese och Christian.

Man får ju anpassa storleken på dammen efter antalet fiskar, berättar Christian.

DEN NYANLAGDA DAMMEN rymmer cirka tio kubikmeter vatten och för tillfället ett 30-tal fiskar. Förutom koikarparna finns också guldfiskar och slöjstjärter i dammen.

Fiskarna är tama och kommer gärna och äter ur händerna.

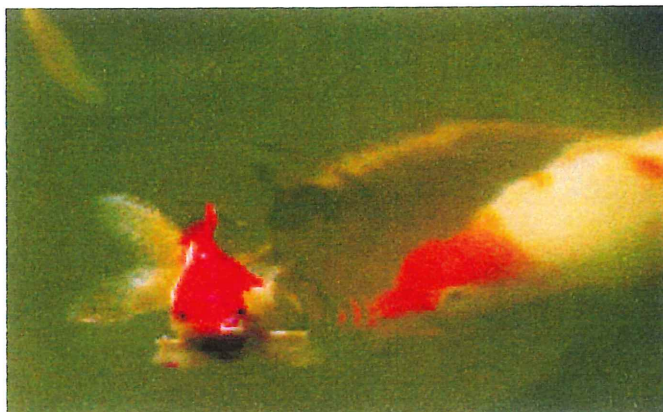
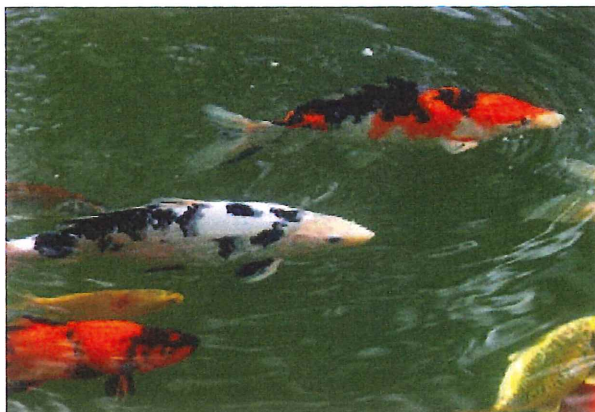
Att titta på dem när de simmar omkring är rofyllt och meditativt.

Runt omkring dammen växer trädgården med växter och blommor fram. I ett avskilt hörn finns också en voljär för familjens tre nymfparakiter. Husets katter hälsar på vid dammen ibland, men verkar inte intresserade av att fånga fiskarna.

VI BOR BRA HÄR UPPE I DALARNA med tanke på rovfåglar som kan vara ett problem för koikarpägare i andra delar av landet, säger Christian.

Däremot kan inte fiskarna vistas i dammen året runt som de kan i södra delarna av landet. Christian och Therese har sina fiskar i källaren i stora kar vintertid. Fiskarna klarar vår- och höstkylan bra, en isyta på dammen är heller inget problem. Men vintertid är det för riskabelt att ha dem utomhus. En bottenfrusen damm skulle betyda döden för fiskarna.

ATT SAMLA PÅ KOIKARPAR intresse runt om i världen. Fiskarna kommer ursprungligen från Japan och där har de i svunna tider varit tidsfördriv och dekoration åt kungligheter och personer av högre rang

Fiskarna kommer snabbt fram till dammkanten när det vankas mat, och de äter gärna ur händerna.

IDAG STÄLLS KOIKARPAR UT på speciella utställningar. De bedöms efter färg och ursprung. Vissa "anor" anses som finare än andra – mest beroende på var de odlats fram.

I Therese och Christians damm har alla fiskar namn och är lätta att känna igen eftersom de är så olika i färg och form. Snövit är helvit och simmar kapp med guldfärgade Goldfinger. Pluto, Dexter och Zingo kommer snabbt fram till dammkanten när det vankas mat.

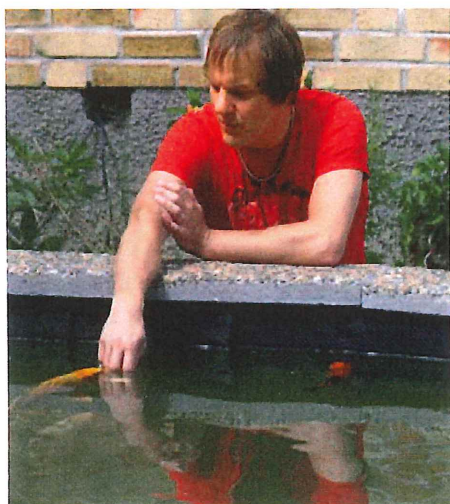
Koikarparna kan bli upp till 100 år gamla och har en naturlig auktoritet i dammen gentemot de andra fiskarna. Det märks väl hur hierarkin är uppbyggd, speciellt när det är matdags. Visst är det rofyllt och intressant att studera livet i fiskdammen.

För Christian och Therese har det blivit ett intresse som de hela tiden drömmer om att utveckla.

VI ÄR INTE FRÄMMANDE för att börja tänka i banorna att odla fram koikarpar, även om det också skulle innebära mycket jobb, säger Therese.

Intresset för koikarparna ökar även i Sverige och därmed efterfrågan på fina fiskar.

Tills vidare njuter Therese och Christian i hammocken intill dammen. Mer rofyllt och avkopplande kan det knappast bli!

Christian vid dammen

FAKTA OM CHRISTIAN OCH THERESSES DAMM

- Är gjuten som en utbyggnad av en redan befintlig mindre damm.
- Rymmer cirka tio kubikmeter vatten. Är 1.20 meter djup på djupaste stället.
- Har ett reningsverk som renar mellan 7 000 och 8 000 liter vatten i timmen.
- Har för tillfället cirka 30 fiskar, förutom koi-karparna även guldfiskar, slöjstjärter och gräskarp.
- Dammen kräver ständig skötsel i form av renhållning. Ta bort löv och annat skräp som hamnar i vattnet så snabbt som möjligt och se till att inte ge fiskarna för mycket mat så att det blir rester. Sköt även om växterna i dammen så att de inte får skadesjukdomar eller ruttnar.
- Dammen har en rökanläggning som gör sig bäst i kvällsmörkret. En fontän finns också samt dekorationer i form av till exempel staty och glasklot.
- Läs mer på Therese och Christians hemsida: www.koi.zoomin.se

En fontän ger rofyllt porlande i dammen .

Beadfilteranläggning för trädgårdsdamm

Text och foto: Ulf Lundquist

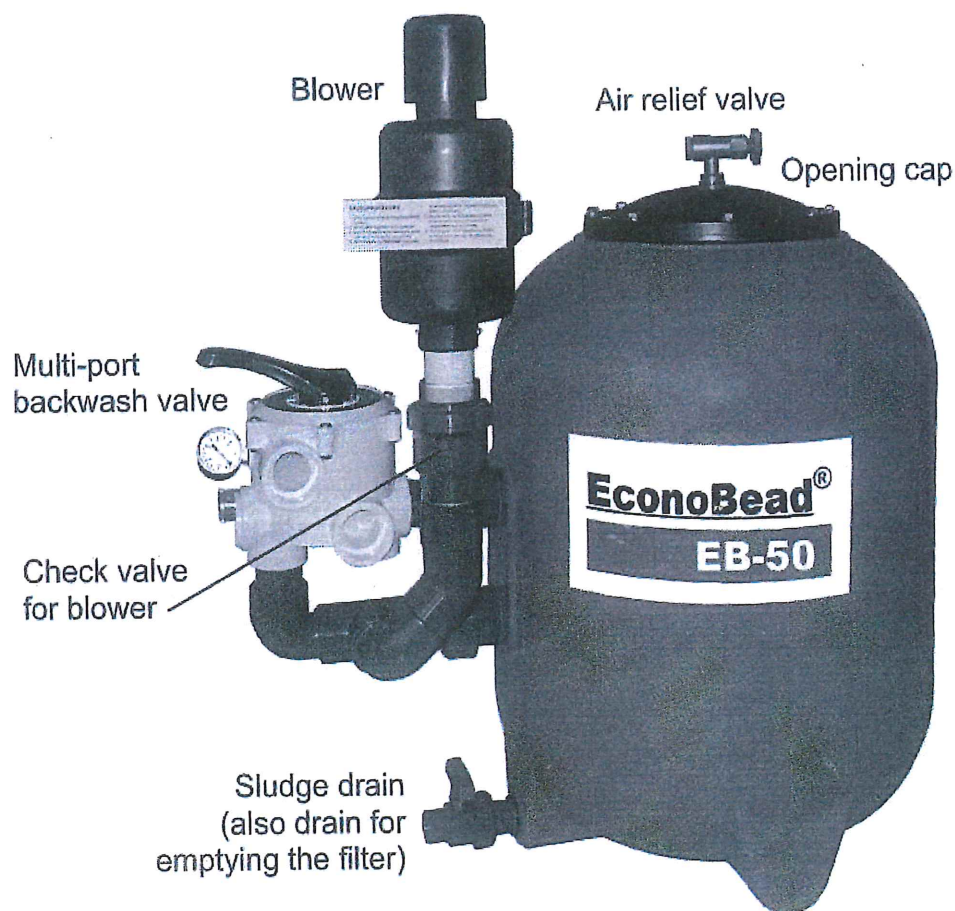
När man bygger en damm så är planeringen av filteranläggning den viktigaste ingrediensen. Filtrering och luftning ska vara optimal, vilket kräver effektiva metoder och rejäla dimensioner. Nästa steg att fundera över är vilken typ av filter man ska satsa på. Det finns i dag ett stort antal olika typer av filter på marknaden. Vilket som är bäst beror som regel på vem man frågar och/eller vad man har råd till. När vi planerade filtertyp till vår damm bestämde vi oss för att använda ett s.k. Beadfilter och till det koppla någon typ av förfilter. En bidragande orsak till att vi valde ett Beadfilter var att det skulle vara enkelt att göra rent, inget smutsigt jobb och ta förhållandevis lite utrymme. Ett beadfilter är främst utvecklat för dammar med hög belastning till exempel om man har mycket fisk. En pump pressar in vattnet genom en multiportsventil in i filtret. Vattnet passerar genom ett filtermaterial som består av millimeterstora plastkulor som flyter i filterbehållaren. På plastmaterialet sätter sig en film av nyttiga bakterier. Eftersom filterbädden är relativt tät kan inte partiklar från dammen passera utan samlas i botten av filtret där de lätt spolats ur. Efterhand som filterbädden blir mättad med smuts klumpar plastmaterialet ihop sig. Det är då dags för en större filterrengöring.

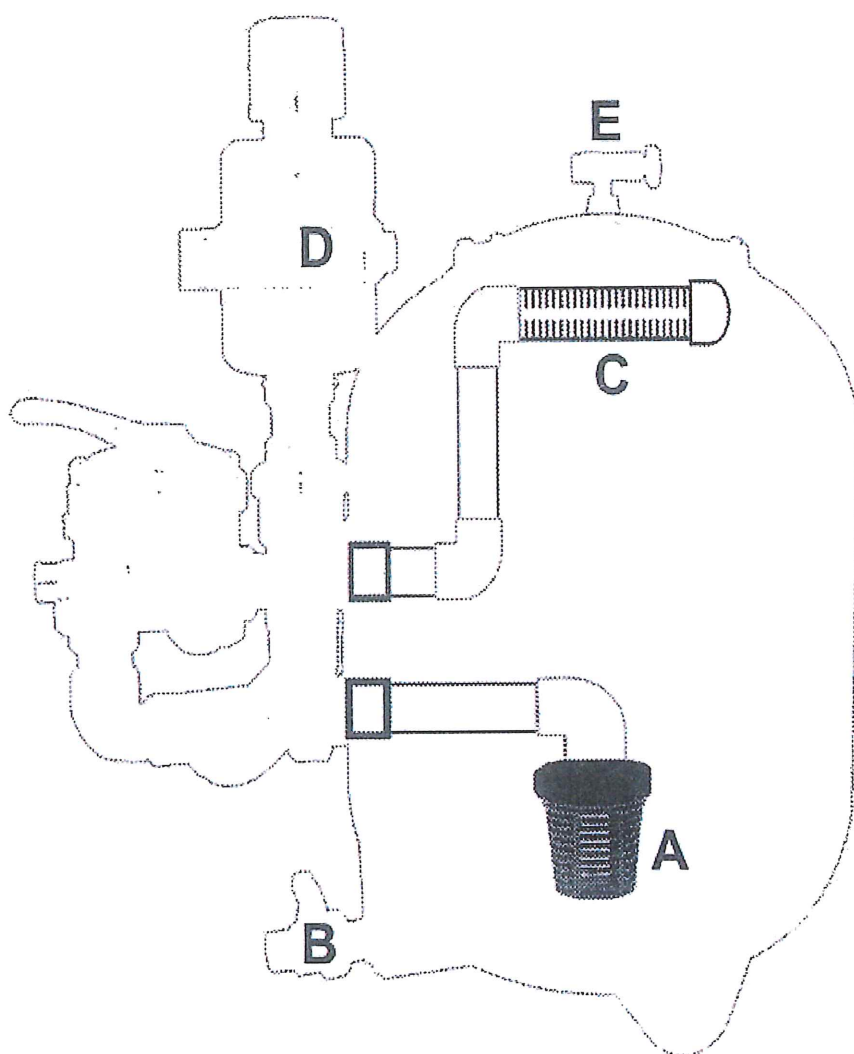
Sammanfattningsvis:

1. Ett Beadfilter behöver aldrig öppnas för rengöring
2. Normal rengöring tar 15-30 sekunder (öppna bottenventilen)
3. Större rengöring beroende på belastning tar ca 5 minuter.

Eftersom dammen innehåller 32 000 liter valde jag ett **EconoBead filter** modell **EB-60**. Filtret är avsett för dammar upp till 36 000 liter och klarar ett fiskinnehåll på 80 kg med en maximal utfodring på 800 gr per dygn.

Här följer en teknisk beskrivning av filtret:

Vattnet kommer in i filtrets behållare (A) under tryck från damppumpen. Avfallet samlas i mitten av filtret och sjunker till botten och avlägsnas med trycket från pumpen. Allt du behöver göra är att öppna kranen (B) med pumpen igång och filtret i sin normala filterposition. Skräpet avlägsnas på några sekunder.

Vattnet stiger sakta uppåt i tanken genom filtermaterialet som består av en oändlig massa små plastkuler (110 liter). På dessa små plastkuler sitter billjoner av nitrifieringsbakterier (Nitrosomas och Necrobacter) som konsumerar ammonium och nitriter som i sin tur bryts ner av bakterierna till nitrater. Vattnet fortsätter att stiga upp genom filterbädden i behållaren och passera genom avskiljaren (C) och avlägsnas via multiportsventilen tillbaka till dammen .

EconoBead filtret har en annan unik egenskap: "**Blåsaren**" (D). Blåsaren är monterad på ett speciellt luftkontrollrör. Det är viktigt att multiportsventilen står i läge "Rengör" under genomblåsningen av filterbädden. När blåsaren är aktiv piskas filterbädden med luft och separerar skräpet från filtermassan inne i behållaren. Filterbädden som innehåller bakterier och smuts bryts upp och de separerade partiklarna kan lätt avlägsnas genom backspolning som leder ut avfallet. Efter rengöringsaktiviteten med luft genomförs en backspolning som leder vattnet genom avskiljaren (C) och lämnar filtret via (A). Efter backspolningen genomförs ytterligare en "Rengöringsaktivitet" men med vatten i stället för luft. Detta tar bort ev. återstående skräp och skickas ut som avfall (från A till C), i stället för att sändas tillbaka till dammen som ett oklart vatten.

Multiportsventilens funktion

"FILTER": Vattnet kommer in i filtret vid **(A)** och går uppåt genom filterbädden och ut genom avskiljaren **(C)** för att återvända till dammen.

"CIRKULATION": Med denna funktion kan du låta vattenflödet från dammen ledas förbi filterbädden genom multiportsventilen och åter till dammen. Det är lämpligt om du behandlar dammen av någon anledning.

"AVFALL": Vattnet leds direkt från dammen, förbi filtret och vidare ut som avfall. Används lämpligen när du ska tömma dammen eller göra delvattenbyten.

"RENGÖR": Detta läge används när man ska rengöra filterbädden med "Blåsaren" som skapar en enorm mängd luft som blåses in i behållaren och eftersom luft stiger i vatten bryts bädden sönder. Därefter görs en backspolning (se nedan). Efter backspolningen görs en ny rengöring den här gången med vatten i stället för luft. Det är omöjligt att ta bort alla partiklar under backspolningen därför görs denna extra rengöring med vatten, i stället för med luft, som spolas ut som avfall i stället för att gå tillbaka till dammen.

"BACKSPOLNING": I den här positionen låter vi pumpen gå tills vattnet i betraktningsglaset är klart (normalt 1 till 2 minuter). Vattnet kommer in i filtret via avskiljaren **(C)** och lämnar behållaren via **(A)** och går ut som avfall.

"STÄNGD": Använd aldrig denna position när pumpen är i gång.

Förfilter

Som förfilter använder jag 2 st. parallellkopplade Hozelock **Saturn Booster 1560**

Här följer en teknisk beskrivning av förfiltret:

Saturn Booster 1560

Bilder och text: Hozelock hemsida

Saturn Booster 1560 (forts)

Saturn Booster är ett unikt, självrengörande mekaniskt förfilter. Ger förbättrad vattenrening och reducerat filterunderhåll. Eftersom Saturn Booster avlägsnar nästan alla fasta smutspartiklar ur dammvattnet innan det passerar in i det befintliga filtret, behöver detta bara rengöras hälften så ofta. Därför kan det befintliga filtret också arbeta effektivare med det kvarvarande avfallet i vattnet. Detta gör att du tryggt kan öka fiskbeståndet med 30 % utan att utöka ditt filtersystem eller helt enkelt förbättra miljön i vilken dina befintliga fiskar lever.

Självrengöring: Saturn Booster innehåller en backspolningsstråle som konstant sköljer rent gallerfiltret som skiljer ut de fasta partiklarna ur dammvattnet innan det passerar genom det existerande filtret.

Självreglerande: En inbyggd ventil känner av om gallerfiltret sätts igen. Denna ventil låter vattenflödet gå förbi gallerfiltret till backspolningsstrålen har sköljt rent gallerfiltret. När detta är rent igen, återställs ventilen och normalt flöde genom Saturn Booster fungerar på nytt.

Avfallshantering: För att tömma ur avfallet som samlas i botten på Saturn Booster, lyft handtaget på sidan och spola ut innehållet på önskad plats utan att bli våt eller smutsig om händerna.

Filteranläggningens placering

Filteranläggningen är placerad i en teknikbod som ligger mellan dammen och bäcken. Beadfilteranläggningen fungerar efter ett års drift alldeles utmärkt men några pumpar kommer att bytas ut till större modeller.

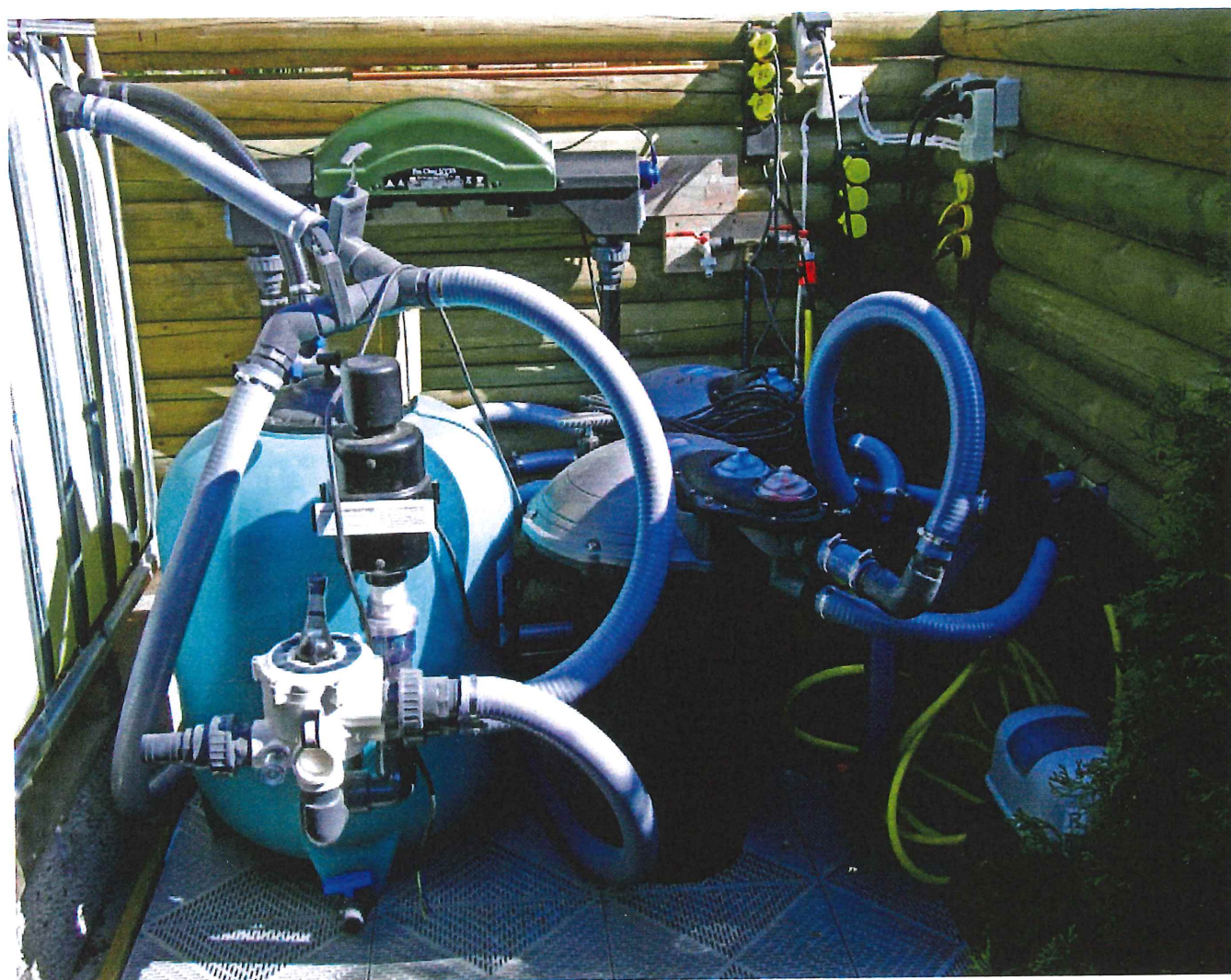
Filteranläggningen

Förfilter och huvudfilter drivs av en Super Flow pump på 18 000 liter/tim men kommer under våren 2009 att bytas till en större modell för att öka vattenflödet i filteranläggningen och bäcken.

Efter filtrering släpps vattnet ut i ytterligare ett biologiskt filter på 1000 liter innan det återmatas till dammen via bäcken.

I dammen har jag ett ytvattenfilter (skimmer) som drivs av en Super Flow pump på 12 000 liter/tim som kommer att bytas mot en större modell på 18 000 liter/tim. Vattnet från ytvattenfiltret släpps också ut i det biologiska filtret innan det rinner ut i bäcken.

Filteranläggningen är i drift under hela året eftersom mina fiskar tillbringar vintern ute i dammen.

I teknikboden finns också ett UV-filter och en luftpump.

Från början användes ett Pro Pond UV55 på 55W men det visade sig under sommaren 2008 att kapaciteten måste ökas och byttes ut mot ett Pro Pond UV110 på 110W.

Nu är äntligen våren kommen
och vi hälsar er välkomna till
en ny spännande säsong med
vatten i trädgården.

Tid att njuta

En damm som är enkel att sköta gör din trädgård
till något alldeles extra. Välkommen till Dammästaren
– när kvaliteten är avgörande.

Läs mer och kontakta oss via www.dammastaren.se

DAMM
MÄSTAREN

Dammbesök hos Marie-Louise och Roland

Text och foto: Roland Olsson

På Norges nationaldag den 17:e maj var det återigen dags för dammbesök hos Marie-Louise och Roland Olsson. Förra gången Koiklubben var på besök för många år sedan och var dammen som bara ca 1/4 del så stor. Den här gången kom ett 30-tal medlemmar trots att det hade regnat hela förmiddagen

Hur det hela började

Vårt Koi-intresse väcktes för ca 15 år sedan när det på min födelsedag i början av maj simmade sex små Koi i en liten prydnadsdamm. Dammen var bara ca 2,5 m i diameter och ca 45 cm djup på det djupaste stället. Mina kunskaper om akvarie- och dammfiskar var obefintliga. Vattnet i dammen syresattes av en fontän. Filter och andra anordning för att ha klart och rent vatten var saknades. Här tillbringade mina Koi sina första två år.

Vår första damm på ca 500 liter

Nuvarande damm på ca 35.000 liter

Första dammprojektet

I maj andra året stod fiskarna "tätt packade" som sardiner i dammen. Jag började gräva en större damm i mitten på maj. Den skulle få formen av en åtta. Det är ju ganska lätt att rita upp storcirkelarna med hjälp av en pinne och ett snöre med den önskade radien. Tomten är idealisk att gräva damm på. Marken består av gammal sjöbotten. Först kommer ca 30 cm marjord och därefter sand. Det tog bara två dagar att med spade gräva ut en damm på 10 km. På en meters djup blev det kompakt blålera. Därför blev dammen bara en meter djup, vilket även i Stockholmsområdet är i minsta laget för att ha fiskarna kvar i dammen över vintern. Duken blev billigast möjliga av plast.

Filter

På den tiden var det svårt att hitta litteratur om dammbyggen och filterteknik. Jag åkte till Bauhaus som sålde filter i form av "gröna plasttunnor" med biobollar. De skulle räcka för en damm på 12.000 liter. Eftersom min damm var på 10.000 liter så skulle det ju räcka till med råge. Inte ett ord om att det måste vara under mycket gynnsamma förhållanden och absolut ingen fisk i dammen för att de skulle fungera.. Det märkte jag snart själv och nästa uppgradering blev därför två stycken "gröna plasttunnor" med inbyggda UV-ljus på 11 watt. Vattnet blev klarare och det fungerade hyggligt, men inte riktigt bra. Nästa uppgradering blev en s.k "Green machine" med ett separat UV-ljus på 2x18 watt.

Första utbyggnaden av dammen

Efter ett par år ville jag ha växter i dammen. Eftersom jag köpt en hel rulle plastduk på 50 löpmeter hade jag duk kvar så det skulle räcka till en 12 meter lång damm med en rejäl växtzon. Fram med spaden igen och gräva ut ytterligare två meter på längden. Detta medförde ju inga ytterligare kostnader utan bara ett par dagars hårt arbete.

Första utbyggnaden av dammen (forts)

Dammen skulle förlängas med drygt två meter, men inte göras djupare. Jag hade ingen lust att handgräva i den stenhårda leran som började på en meters djup. Dammen blev då 12 meter lång och rymde ca 12.000 liter. Runt dammen lade jag rosa cementplattor. Eftersom dammen har formen av en åtta fick jag kapa samtliga plattor för att få en snygg kant. Växtzonen skapade jag genom att bygga en mur av torvblock. Denna klädde jag sedan in med dammduk och fick på så sätt både en växtzon och en yngeldamm där småyngel kunde vara fredade för de stora fiskarna. I dammen simmande 16 relativt stora Koi (ca 60 cm) inköpta som små på ett flertal olika ställen. Bron inköptes på trädgårdsmässan i Sollentuna och levererades i byggsats från ett företag i Eskilstuna.

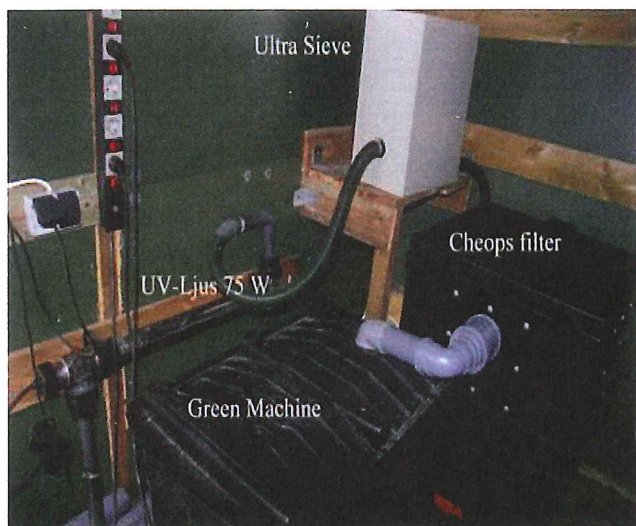
Dammen efter första ombyggnaden

Växtzonen

Andra ombyggnaden

Så var det då dags för den andra och förhoppningsvis sista ombyggnaden av dammen. Dammbygget har beskrivits utförligt i tidning nr 3, 2006 och därför konstaterar jag bara att dammen nu är 15 meter lång, 5 meter bred på bredaste stället och ca 160 cm djup i de två djuphålorna. I dammen simmar nu 30 stora Koi på 45 – 75 cm. Dessutom ett antal nisai (två-åringar). Nya dammen byggdes "runt" den gamla dammen. Därför kunde jag ha fiskarna kvar i dammen ända tills det var dags att lägga i den nya dammduken

Eftersom dammen är byggd i två avdelningar med en vall emellan har jag två likadana filtersystem, en för var halva av dammen. Den ena reningsenheten består av ett UV-ljus på 75 Watt, en UltraSieve som skiljer från det grövsta, därefter ett Keopsfilter avsett för upp till 40 kbm och sist ett "efterfilter" en s.k. Green Machine. Den andra reningsenheten är likadan, med den skillnaden att Sieven är större och att där finns en dammvärmare på 6 kilowatt.

Jag har två pumpar vardera på 18 kbm/timme. Eftersom jag har långa slangar och stor lyfthöjd är den effektiva kapaciteten ca 10 kbm/timme. Dammvärmarna har jag som regel inställd på 17 grader, så att temperaturvariationerna inte blir för stora. Under perioden maj-september varierar temperaturen i dammen mellan 17 och 23 grader. Under oktober har jag värmaren avstängd för att fiskarna ska få en kall-period innan.

jag i början på november tar in fiskarna i garaget.

Nästan hela vägen till Niigata på en dag, och tillbaka igen!

Den här reseskildringen berättar egentligen om två resor, en "inrikes" och en utrikes.

Kort om vår inre inrikes resa

Den inre resan började för snart tre år sedan med som så många andra några Koi i en "hastigt" grävd trädgårdsdamm. Så var det verkligen för oss. Vi, jag och sonen Filip hade en gammal brunn som grävdes ut och några bjässar till Koi på en hel decimeter fann ett nytt hem, innan de efter en vecka tog himlavagnen över floden Styx. Bedrövade åkte vi tillbaka till akvarieaffären, och se där, deras Koi hade gått samma öde till mötes. Nya Koi från annan leverantör stälptes i dammen. Nu fungerade det bättre. Sedan kom vi i kontakt med en etablerad odlare i närheten av vårt landställe. Fler Koi i dammen som nu blev för liten, att gummi är töjbart det visste jag men att det kunde krympa så mycket det var en nyhet för mig. Mot slutet av säsongen kom vi över de första riktiga japanerna. Två 40 cm Koi med graderingen ***** De hade gått i en akvarieaffär och både storleken och priset avskräckte nog de flesta kunderna. Ytterligare ett stort antal mindre japaner fick nytt hem i den vevan.

Vinterförvaring i garaget tillsammans med helt nya egna Koiyngel. Tänk att det kunde lekas också! Här hade den inre resan kunnat sluta. Under vintern förkovrades det en hel del. Även planeringen tog fart för nya projekt. Dammen version 2.0 låg nu i pipeline

Ny större damm, bättre filter och nya visioner. Träffade på en duktig importör av Koi på västkusten, Kjell på Änghagens Damm och Koi och vår ribba höjdes väsentligt. Inga israeler för oss här inte. Kunskaper förvärvades ytterligare, kontakter knöts och vi blev lite mer än bara vanliga amatörer. Vintern kom med byggnation av Koi-övervintringsstation. Vid det här laget hade vi ett flertal 40-50 cm stora Koi från Japan.

Vi hade nu blivit näst intill renrasiga vad gäller Koi från Japan och då helst från Niigata.

En hemsida snickrades ihop under julhelgen och engagemanget frodas. Hittade en själsfrände i Mikael Karlstedt på Tjörn med lång och gedigen erfarenhet och kunskap och med samma syn på Koi och det mesta som hör till livets goda sidor. Tillsammans med Mikael nådde vi då slutligen den nivå på vår hobby som vi känner oss tillfreds med, även om vi har en lång väg framför oss vet vi vilken väg vi vill gå. Dammen version 3.0 planeras, reningsanläggning sätts upp och vi gör oss klara för betydligt bättre långsiktig Koihobby. Vi har blivit riktiga Koioholics.

Nu till utrikesresan vintern 2009

Mörkt och ruggigt. Minus tre grader och blanka körbanor. Det är fredag morgon i slutet av februari strax före 06.00. En trojka bestående av Mikael Karlstedt (www.stordalskoi.se), sonen Filip samt undertecknad (www.kamikazekoi.com) anträdde resan från Göteborg ner till Helsingborg och sedan över till det fria Danmark. Vi skulle följa med på Mikael's första inköpsresa 2009. Snacket i bilen, trots den tidiga timman, var som hos förväntansfulla barn inför tomtens nedkomst genom skorstenen. Inget spår av trötthet trots att vi kom sent kvällen innan från Stockholm. Detta är den första resa som den femtonåriga sonen Filip inte somnat efter 10 minuter. Inte heller sattes en film igång för att förströ tiden. Full koncentration i två timmar ner till hamnen. Vi hade printat ut de bilder vi fått oss tillsända från Danmark och alla satt vi där med fuktfläckar på våra hakor. Väl på färjan var det dags för medhavd kaffe och äggmacka. Min mor hade precis som hon gjorde för fyrtio år sedan fixat i ordning en massäckskorg. Trodde väl helt enkelt att vi skulle glömma det här med att äta... (vilket det kom att visade sig att vi också gjorde frampå dagen)

Väl i land på den Danska kusten likt målmedvetna Karoliner tackade vi alla skaparen av vår GPS. När kartan inte överensstämmer med verkligheten gäller alltid GPS-en, förutsatt att man har en terrängbil (vilket vi hade). Klockan 09.20 rullade vi så in på uppfarten vid resans mål, vi var framme hos Dan.

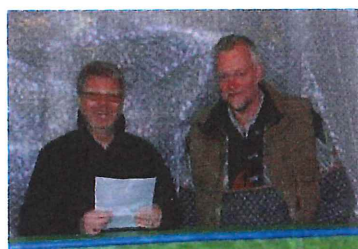
Efter fyra minuter var vi fast. Det är den tid det tar att ta sig ur bilen, hälsa på värden, prata lite artigt om ditt och datt, gå sjuttiofem meter och skåda ner i härligheten. Trots att det är vintersäsong och Dan väntar in en stor leverans fanns det Koi som gjorde oss svaga i knäna. Vi inträdde i "Dyringrummet". Färgerna var utsökta på de närvarande Koien trots att de gick i femgradigt vatten. Dan förmanade oss att inte stoppa ner några fingrar i vattnet och om vi skulle drägla fick vi göra det vid sidan av baljorna. Det fanns fog för förmaningen. Här fanns bara Koi från Niigata av yppersta kvalitet. Uppfödare som Kase, Dainichi, Torazo Koifarm, Sekiguchi, Conias, Miyatora, Hirasawa, Oofuchi och Isa fanns representerade i dammarna. Nu var det bara Koi av högsta kvalitet HQ, VHQ med ett pris som motsvarade dessa

bokstavskombinationer. Den Danska Randen stod alldeles för högt i kurs för oss med de svenska dalerna... Men vad göra?

Dan var pedagogisk och sympatisk när han förklarade och svarade på våra frågor och påståenden. Han berättade varför vissa Koi hade bättre potential än andra. Skillnaden mot Israeler mm. Vi började göra våra val och Dan började fiska upp de kommande svenskarna. Dessa granskades noga innan de skickades in i sina transportburar av typen större plastpåse. Då både Koien var stor och dessa plastpåsar var tunga föreslog Dan efter ett tag att vi skulle ta en rast, vilket vi gjorde på hans kontor. Väl där fortsatte samtalen, hemsidor granskades, tips och råd gavs i en gemytlig anda. Aldrig har danskan varit mer lättfattlig för oss Svear. Det var som en basketmatch. Vi hade nu avverkat den första perioden på två timmar av tre. Efter pausvilan med skaffning tog så jakten på de kommande svenskarna vid. Nya plastpåsar fylldes med gyllene innehåll. Vi suckade och räknade om våra kalkyler gång på gång. Var på väg att pantsätta bilen, men då hade det blivit svårt att få hem all Koi. Plastpåsarerna radades upp och så var det dags för ny periodvila.

Denna pausen upptogs av olika filtersystem mm. Dan är totalleverantör i Danmark. Efter den mentala vilan fick vi en liten VIP-visning i bostadshusets källare. Det är inte många som kommer över den tröskeln visade det sig. Här förvarade Dan de verkliga dyrgriparna. En helt otrolig Kohaku på minst 75 cm och ett pris som motsvarar en ny bil var en av godsakerna. Hade vi inte förlorat våra själar tidigare gjorde vi det nu, i Dans källare. Väl uppe i solluset igen värderades återigen ett inbyte av vår bil, men den fick bli kvar i vår ägo, (liksom att dessa fantastiska Koi fick stanna kvar i Dans källare.) Våra dyrgripar lastades varsamt in i bilen och med en blandning av sorg och glädje lämnade vi Dans uppfart med en näst intill överlastad bil. Filip delade baksäte med 40 kg mat och två stora plastpåsar med Koi eftersom bagaget var överfullt. Inte heller på hemvägen lyckades Filip somna. Att en dag kan rusa iväg så snabbt är helt otroligt. Vi hade inte kört mer än en kvart förrän vi planerade nästa resa till Dan. Halvvägs tillbaka till Göteborg kom vi på att vi glömt äta något under dagen, varpå en vägkrog som inte i år heller kommer få någon stjärna av franska matfantaster tjänade in några sekiner på oss hungriga vägfärdare. Väl tillbaka till Göteborg tog Mikael

över lasten och tog hem alla Koi till sin anläggning. Där skall våra juveler gå till vårkanten (om vi kan bärga oss så länge).

Vad fick vi med oss hem, jo en sagolik HQ Kohaku på ca 45 cm från Conias, en likaledes sagolik HQ Sanke och HQ Ginrin Showa från Miyatora båda på ca 40 cm, en helt fantastisk VHQ Tancho Showa på ca 50 cm från (Oofuchi), en makalös "liten" (25 cm) VHQ Showa från Sekiguchi samt en HQ Sumi Beni Kumonryu på 35 cm från Kawakami/Torazo Koifarm

Inte illa tycker vi. I Mikael's påsar var det motsvarande samling varav en del skall gå till försäljning. Suck!!!

I stället för att åka tillbaka till Stockholm tidigt dagen därpå åkte vi ut till Mikael på Tjörn. Där såg vi att alla Koi gjort sig hemmastadda och trivdes redan väl. Svårt att slita sig var det och vi ser redan fram mot nästa resa. Måtte det bli vår snart!

Vid fjäderpennan
Mikael Hagansbo
Kamikaze Koi

Vid kameralådan
Filip Hagansbo
Kamikaze Koi

Reseledare
Mikael Karlstedt
Stordals Koi

Dammbesök 2009

Ni har säkert redan sett på hemsidan att vi ska besöka ett antal dammar i Skåne helgen den 30 – 31 maj. Därutöver arrangerar vi en resa till den stora Koi-utställningen i Arcen i Holland den 20 – 23 augusti.

Vi är också inbjudna att besöka Solbritts och Arnes damm i Åkersberga och May-Britts och Ulfs damm i Vallentuna den 15 augusti.

Vi kommer också att besöka Catrines och Jan-Eriks damm på Muskö. Datum kommer att fastställas senare.

Vi vill göra många fler dammbesök i sommar. Vi är därför tacksamma om ni vill låta oss komma och titta på er damm.

Meddela oss i så fall via mail till info@koiclubsweden.se eller via telefon 08-774 63 78 när det passar er.

Besökarna tar med sig det de vill äta. Vårdarna brukar bjuda på något att dricka, kaffe eller te.

Dammbesöken annonseras alltid på hemsidan. Oftast skickar vi också mail till dem där vi har en aktuell e-mailadress.

Vi ser fram emot att träffa många av er i sommar under våra dammbesök

Välkommen

Vi har öppet alla dagar året runt

Ring gärna före besök, vi kan vara och handla eller något

Ring gärna före besök, vi kan vara och handla eller något

Vi har försäljning av

Koi, Stör, Guldid, Shibunki och Guldfisk. Koifoder, Vattenväxter (endast vår och sommar). Vi har även myskankor. Ett bra "medel" mot mördarsniglar.

Alla dammtillbehör

EDM-Gummimatta med 30 års garanti! Bredd: 3,0 4,27 6,10 7,62 9,15 12,20 15,25 m eter. **Pris 75:- per kvm**

Syrepump. Slang och Sten, UV-lampor, rör, kopplingar,

bottenavlopp med mera.

EcanoBead

filter för dammstorlekar mellan 10- 36 kbm med mellan 35- 80 kg fisk.

Vi har lång erfarenhet av Koi och dammbyggen och ger råd kostnadsfritt.

Titta gärna på vår hemsida: <http://www.koihuddinge.se>

e-post: info@koihuddinge.se